

Frantz Fanon'un Ötesine, Çok Yönlü Bir Komünist Devrime Gitme İhtiyacı

Editörün notu: Aşağıda yer alan yazı revcom.us web sitesinde 2 Ocak 2024 tarihinde yeniden yayınlanmıştır. Çevirisini okurlarımızın dikkatine sunarız. Yazının 2 Ocak'ta yayınlanan güncellenmiş haline [buradan](#) erişebilirsiniz.

Revcom.us editörünün Notu: Frantz Fanon'a ilişkin aşağıdaki tartışma ilk olarak iki yıl önce, Fanon'un önemli eseri *Yeryüzünün Lanetlileri'nin* yeniden yayımlanması vesilesiyle Andy Zee'nin Cornel West ile yaptığı tartışmaya ek olarak yayımlanmıştır. ABD-İsrail'in Filistin halkına karşı yürüttüğü savaşa karşı hareket içindeki önemli güçlerin Fanon'u kendilerine rehber edindiği ve "dekolonizasyon" (sömürgecilikten kurtulma) açısından neyin gerekli olduğunu tartıştığı bir dönemde, bunun tam zamanı olduğunu düşünüyoruz. Makale, Fanon'un katkılarının yanı sıra çok önemli sınırlarını ve eksikliklerini de "on yıllar boyunca öğrenilenler ve daha spesifik olarak Bob Avakian tarafından öne sürülen yeni komünizmin geliştirilmesi aracılığıyla öğrenilenler" ışığında tartışıyor. İsrail'in soykırımcı savaşına karşı olan veya bu savaşla ilgilenen harekette aktif olan herkesi bu makaleyi okumaya çağırıyoruz.

Frantz Fanon'un Ötesine, Çok Yönlü Bir Komünist Devrime Gitme İhtiyacı

Yeryüzünün Lanetlileri, Üçüncü Dünya'daki sömürgeleştirilmişler arasında sömürgeci zihniyet ve bunun üstesinden gelinmesinin önemi hakkında bazı önemli içgörüler sunmanın yanı sıra, Batı sömürgeciliğinin sert bir şekilde kınanması ve bu Üçüncü Dünya ülkelerindeki burjuvazinin gerçek

kurtuluş mücadelesine önderlik etme konusundaki yetersizliklerine yönelik sert bir eleştiri sunmaktadır. Bu yönüyle *Yeryüzünün Lanetlileri*, 1960'lardaki ulusal kurtuluş mücadelelerinin son büyük yükselişine katkıda bulunmuş olup, o tarihsel dönemin anlaşılması açısından önemlidir.

Aynı zamanda, geçmişe bakıldığında -ve o günden bu yana geçen on yıllar boyunca öğrenilenler açısından ve daha spesifik olarak Bob Avakian tarafından öne sürülen yeni komünizmin geliştirilmesi aracılığıyla- gerçek sorunlara yol açabilecek bazı önemli eksikliklerin olduğu sonucuna varmak mümkündür (ve gereklidir).

Bunun önemli bir yönüne değinmek gerekirse Fanon, sömürgeleştirilenlerin kendilerini, dayatılan sömürgeci zihniyetten kurtarması için sömürgeci zalime karşı şiddetin gerekli olduğunu savunuyor. Bu, eğer genel olarak doğru bir yaklaşımın parçasıysa, mazlumlara aşağılayan zalime karşı silahlı mücadele de dahil olmak üzere fiilen mücadele vermenin, ülkeyi yöneten baskıcı güce karşı “batıl korkudan” kurtulmaya katkıda bulunabileceği fikrinin hiçbir yanı olmadığı anlamına gelmez. Ancak zalimlere karşı şiddet, devrimci mücadeleyi yürütmenin kendinden amacı (ya da başlı başına amacı) değildir ve olmamalıdır.

Amacın ve hedefin çok daha yüksek ve derin bir şey, olması gerekiyor: Baskıcı sisteme son vermek, her türlü baskı ve sömürüye son vermek, tüm ezilenleri ve nihayetinde tüm insanlığı özgürleştirmek. Ve tarihsel deneyimin ve bilimsel yöntemin uygulanmasının, bu temel hedef ve amaca ulaşmak için gerekli olduğunu gösterdiği şiddet, bu hedef ve amaç ile tutarlı, ve bu hedef ve amacın bir ifadesi olarak uygulanmalıdır; bu amaçla çelişki ve çatışma içerisinde veya kendinden bir amaç olarak değil.

Bununla birlikte, Fanon'un (ve Cornel West'in yeni tanıtımındaki) aksine, amaç “sonuncunun birinci olması” değil, Bob Avakian'ın (BA) defalarca vurguladığı gibi: dünya

apında artık birinci ve sonuncuların olmadığı bir noktaya ulaşmak, dünya çapında “4 Bütünlerin” başarılmasıyla komünist bir dünyaya ulaşmak. “4 Bütünler” toplumdaki tüm sınıfların ve sınıf ayrımlarının aşılması anlamına geliyor... kapitalist-emperyalist üretim tarzından gelen tüm köleleştirici sömürü ilişkileri... bu ilişkilere karşılık gelen tüm toplumsal ilişkiler... ve dünya çapındaki sömürücü ve baskıcı ilişkileri yansıtan ve güçlendiren tüm fikirler.

Bu bağlamda Fanon’un milliyetçilik ile enternasyonalizm arasındaki ilişkiye yaklaşımı, BA’nın yeni komünizminin bir başka çok önemli gelişmesi ve katkısı olan doğru anlayışa zıt olan eklektik bir “biri iki etme” anlayışıdır. Her şeyden önce, maddi olarak genel ve temel anlamda uluslararası boyut temel ve belirleyicidir ve bu, aşağıdaki ideolojik ve pratik enternasyonalist yönelime yansıtılmalıdır: *dünya devriminin ilerleyişini her şeyin önüne koymak*, belirli bir ülkede (veya ulusta) devrimci mücadeleyi bir yandan (ve genel olarak ikincil bir yön olarak) nispeten ayrık bir süreç olarak sürdürmek, ancak temelde -ve esas olarak- dünya düzeyinde daha büyük bir sürecin parçası olarak gerçekleştirmek.

Cornel West’in giriş yazısı, Fanon’un altmışlı yıllarda sömürgeci ve ulusal baskıya karşı ve ulusal kurtuluş uğruna verilen devrimci mücadelelerin yanında yer alan rolü de dahil olmak üzere bazı doğru ve önemli noktaları doğruluyor. Aynı zamanda, dile getirilmesi gereken bazı güçlü ve önemli anlaşmazlıklar da var.

Başlangıç olarak bu girişin ilk iki cümlesi var:

Frantz Fanon yirminci yüzyılın ortalarının en büyük devrimci entelektüelidir. Aynı zamanda yirmi birinci yüzyılın en güncel kişisidir.

Ve sonuç cümlesi olarak şu var:

Frantz Fanon, ruhani olan ile politik olanı, varoluşsal olan ile ekonomik olanı, manevi olan ile toplumsal olanı her zaman

birbirine bağlayan az sayıdaki büyük devrimci entelektüelden biridir.

Günümüzün emperyal çürüme ve kapitalist yıpranmasında (ABD, Çin veya Rusya'da olmak üzere) ekolojik acil durum, artan neo-faşizm ve yaygın yabancı düşmanlığı (Müslümanlara, Araplara, Yahudilere ve LGBTQ+ halklarına karşı) dahil derin beyaz üstünlüğünün yanı sıra Fanon'un ruhu, benim Amerikan emperyalist bağlamında, Boykot, Tecrit ve Yaptırımlar çabalarıyla uyumlu Black Lives Matter hareketinin ve Palestinian Lives Matter hareketinin devrimci enternasyonalist kanatlarında açıkça ortaya çıkıyor. Ancak gerçek sosyalist seçeneklerle tam anlamıyla sömürgecilikten kurtulma ve toptan demokratikleşme görevi henüz tamamlanmadı. Frantz Fanon'un asla ruhunu satmadığı ve mesihvari görevine ihanet etmediği gibi, misyonumuza da ihanet etmeyelim!

Cornel West'in girişinin başındaki ilk cümleye saygılı bir şekilde ancak kesinlikle katılmamamız gerekiyor. 20. yüzyılın ortalarının (ve 1976'daki ölümüne kadar) en büyük devrimci entelektüeli Mao Zedong'du ve evet, Mao devrimci bir entelektüeldi ve pratik olduğu kadar teorik bir devrimci önderdi. 20. yüzyılın ortalarında (1949'da) Çin devriminin uzun sürecini zafere taşıyan, yüz milyonlarca Çinliyi emperyalist ve "yerli" devletlerin yüzyıllardır süren korkunç, insanlık dışı baskı ve sömürsünden kurtaran Mao'ydu. Sömürücülere ve zalimlere karşı mücadelesini güçlü bir şekilde destekleyen ABD'deki Siyahiler de dahil olmak üzere dünya çapında milyarlarca mazlumin ilham kaynağı olarak bu devrimin devamına öncülük etti.



Bunu yaparken Mao, sömürgeci baskının özelliklerini ve bunun yalnızca Çin’de değil, sömürgeleştirilmiş ülkelerdeki genel kapitalizm-emperyalizm sistemiyle ilişkisini bilimsel olarak açığa çıkaran teorik, siyasi ve stratejik olduğu kadar ideolojik çizgileri de geliştirdi. (Ve yeni-sömürgeleştirilmiş) ülkelerde ve bu ülkelerdeki devrimci mücadele için, ABD gibi emperyalist ülkeler de dahil olmak üzere, bir bütün olarak dünyadaki devrimci mücadele için önemli bir yönlendirme ve rehberlik sağladı. (Ve evet, Mao aynı zamanda Üçüncü Dünya ülkelerindeki ezilenler arasındaki “sömürgeci zihniyet” sorununa da değindi; örneğin, onun tipik kaba yorumu vardır: “Burada bir yabancı osurduğunda, her zaman bunun güzel koktuğunu söyleyecek bir Çinli vardır!”)

Çin devriminin ilk zaferinin ardından ve bu ilk zaferden sonra sosyalist inşa ve dönüşüm yolunda birkaç on yıl boyunca kaydedilen ilerlemeyle birlikte Mao, sosyalist toplumda çok önemli katkısı da dahil olmak üzere bilimsel devrim teorisini ilerletmeye devam etti. Üretim araçları (esas olarak) toplumsallaştırılmış olsa da, ekonomik ilişkilerde ve toplumsal ilişkilerde (örneğin şehir ile kırsal bölge arasında, ülke içindeki farklı milletler arasında, erkekler ile kadınlar arasında ve zihinsel emek ile kol emeği arasında) önemli çelişkilerin varlığını sürdürmesi) ve politika ve kültür alanlarındaki çelişkiler; bunların hepsi, emperyalist kuşatma ve sosyalist ülkeye yönelik tehditlere ek olarak, sosyalist toplum içinde kapitalizmi yeniden kurmaya çalışacak güçlerin ortaya çıkmasına maddi temel sağlaması... Ve Komünist Partinin bu toplumdaki önder rolü göz önüne alındığında, bunun en yoğun ifadesi ve en büyük tehlikesi Komünist Partinin kendisinde, özellikle de onun önderlik düzeylerinde, Mao’nun ifadesiyle “halk” olan kişiler arasında yatmaktadır. Otoritenin kapitalist yolu seçmesi; bu, Mao’nun ölümünün

ardından, Deng Xiaoping önderliğindeki “kapitalist yolcular” tarafından iktidarın ele geçirilmesiyle ne yazık ki ve korkunç sonuçlar doğuracak şekilde doğrulandı.

Mao, tüm bu önderliği ve rehberliği sağlarken aynı zamanda Çin’e, dünya çapında, özellikle de Üçüncü Dünya’da emperyalizme karşı savaşıyan insanlara pratik ve ideolojik yönlendirme ve somut yardım sağlama konusunda önderlik etti; Çin’in, iki ila üç milyon Vietnamlının hayatına mal olan ABD emperyalizmine karşı kurtuluş savaşında Vietnam halkına fedakarca yardım sağladı.

Ve yine, Mao yalnızca en yüksek düzeyde pratik bir devrimci önder değil, aynı zamanda kendi zamanının en gelişmiş devrim teorisyeniydi ve ilgi alanları yalnızca siyaset ve devrimle sınırlı olmayan, bilim, sanat ve diğer alanlara yayılan ve komünizmin bilimsel yöntem ve yaklaşımına dayanan, en manidar anlamda gerçek bir entelektüeldi. Marksizmin, fiziği ve diğer bilim ve kültür alanlarını, aslında tüm insan varoluşunu ve çabasını *kucakladığını ancak bunların yerine geçmediğini* söyleyen önemli açıklamayı yazan kişi Mao’dur.

Cornel West’in girişindeki ilk iki cümleden ikincisine (Fanon’un 21. yüzyıldaki en alakalı devrimci entelektüel olduğu iddiası) gelince, burada yine saygıyla ama şiddetle katılmıyoruz. Aslında revcom.us internet sitemizde yer alan bir yazıda basit ve açık bir şekilde, bilimsel temelde şöyle denilmektedir: *Bob Avakian (BA) bugün dünyanın en önemli siyasi düşünürü ve önderidir.*



Ve evet, Bob Avakian, komünizmde daha ileri bir ilerlemeyi, halk arasında yeni komünizm olarak bilinen yeni bir sentezi

öne çıkaran, en üst düzeyde devrimci bir entelektüeldir. Yeni komünizmi geliştirirken BA, eleştirel bir bilimsel yaklaşımla, komünist hareketin çoğunlukla olumlu deneyimlerinden ama aynı zamanda tali (ve bazı durumlarda ciddi) hatalarından ve genel olarak devrimci mücadele deneyiminden (erken dönem Fanon okuması da dahil olmak üzere) ve geniş bir insan çabası yelpazesinden yararlandı. Bunun sonucu olarak, yeni komünizmle birlikte komünizm, daha tutarlı bir bilimsel yaklaşım ve yöntemle ve daha kapsamlı bir enternasyonalist yönelimle (Mao'nun genel enternasyonalist yönelimi ve yaklaşımına aykırı olan bazı tali ancak önemli eğilimlerini eleştirilmesi ve bunların ötesine geçilmesi dahil) daha da sağlam bir bilimsel temele oturtulmuştur.

Yeni komünizmin en önemli ifadelerinden biri, BA'nın komünist hareketten "amaçlar araçları meşrulaştırır" şeklindeki zehirli anlayışın kökünü kazımak için yürüttüğü kararlı mücadeledir. (Amacın doğru olması veya doğru olduğu ilan edilmesi durumunda her türlü yolun haklı olduğu anlamına gelir). Buna karşı, kapitalizm-emperyalizm sistemini devirme ve tamamen farklı bir temel üzerinde, her türlü sömürü ve baskının ortadan kaldırıldığı komünist bir dünya nihai hedefini hedefleyen, kökten özgürleştirici bir sosyalist sistemi hayata geçirme mücadelesinde, her yerde, BA, *bu mücadelede kullanılan araçların bu özgürleştirici hedefle uyumlu olması ve onun bir ifadesi* olması gerektiğinde ısrar ediyor. Bu, BA'nın bu devrimin amacının intikam olmadığı ve temel hedefinin "sonuncu ilk olacak, birinci sonuncu olacak" (ayaklar baş olacak) değil, *insanlığın kurtarılması*, yani var edilmesi olduğu gerçeğine tekrar tekrar vurgu yapmasıyla yoğunlaşmıştır- artık "birinci" olanların ve (pek çok) "sonuncu" olanın olmayacağı bir dünyanın.

Ve hepsi bu değil- BA aynı zamanda gerçek bir devrimin, evet bu ülkede, gerekli koşullar sağlandığında milyonlarca kişilik devrimci bir gücün öne çıkarılmasının nasıl gerçekleştirileceğine ilişkin stratejik yönelim ve yaklaşımı

da geliştirdi ve geliştirmeye devam ediyor- burada ve *dünya çapında* her türlü korkunç baskıyı barındıran bu canavar kapitalizm-emperyalizm sistemini devirmek için topyekûn mücadeleye yönlendiriliyoruz. Ve BA, bu sistemin devrilmesinden ve iktidarın devrimci halk kitleleri tarafından ele geçirilmesinden hemen sonra başlayarak, tamamen yeni, özgürleştirici bir toplum için kapsamlı bir vizyon ve somut bir plan sağladı: *Kuzey Amerika'da Yeni Sosyalist Cumhuriyetin Anayasası*.

Biz Devrimci Komünistlerin (DevKom) *Gerçek Bir Devrim İçin Şimdi Örgütlenmeye Yönelik Bir Deklarasyon, Bir Çağrı*'da belirttiği gibi:

Bu ülkede şu ana dek böyle bir önder olmadı ve şu anda dünyada da böyle bir önder yok. Eğer bir gün özgürleşmek ve bu çılgınlığa bir son vermek istiyorsak, bu önderliği takip etmemeyi göze alamayız.

Burada son bir nokta olarak Cornel West'in girişinin sonuç kısmındaki şu ifadeye dönmekte fayda var:

Frantz Fanon, ruhani olan ile politik olanı, varoluşsal olan ile ekonomik olanı, manevi olan ile toplumsal olanı her zaman birbirine bağlayan az sayıdaki büyük devrimci entelektüelden biridir.

Burada yine devrimci bir entelektüel, teorisyen ve pratik devrimci önder olarak Bob Avakian, bugün herkesten çok daha fazla (ve hatta komünist hareketin önceki büyük önderleri için geçerli olanın da ötesinde) ekonomik, politik ve toplumsal ilişkileri birbirine bağladı- kültürel ve evet varoluşsal ve (doğru anlamda) manevi ve ruhani olanın yanı sıra, tamamen materyalist ve diyalektik bir bilimsel yöntem ve yaklaşıma dayanan kapsamlı bir sentez içerisinde bunu yaptı.

Bu, BA'nın New York City ve Berkeley'deki Revolution Books'ta bulunan pek çok eserinde ve revcom.us aracılığıyla erişilebilen BA'nın Toplu Eserlerinde görülebilir- konuşmalar

ve filmler, kitaplar, denemeler ve makaleler, özellikle de şu eserinde: *İnsanlık İçin Bilimsel Temelde Umut*. BA'nın bir başka önemli eserinde bu konunun tartışılmasından uzun uzadıya alıntılar yapan, "*Hayatın ve Ölümün Anlamı Üzerine Farklı Görüşler: Yaşamaya ve Uğruna Ölmeye Değecek Şey Nedir?*" "Ruminasyon ve Çekişmeler"- tam başlığı *Ruminasyonlar ve Tartışmalar: Marksist Materyalizmin Önemi, Bir Bilim Olarak Komünizm, Anlamlı Devrimci Çalışma ve Anlamlı Bir Yaşam Üzerine*, özellikle "Amaçlı Bir Yaşam: Farklı Deneyimler, Farklı Kendiliğinden Görüşler ve Temelden Farklı Dünya Görüşleri" bölümü.

Bu nedenle, bir kez daha saygıyla ama güçlü bir şekilde, özellikle bu dönemdeki acil ihtiyaçlar açısından, Fanon'dan olumlu ve bazı açılardan olumsuz olarak öğrenilecek şeyler varken, Fanon tarafından temsil edilen ve katkıda bulunulanların en iyisi ve bunun da ötesinde, genel olarak devrimci düşüncenin en gelişmiş, bilimsel temelli sentezi, entelektüel, teorik ve pratik bir devrimcinin en önemli çalışma bütünü olan bu çalışma, geliştirilmiş ve hala şimdi BA tarafından daha da geliştirilmektedir.

Çok az kişinin BA'nın adını duyduğu ve onun yaptığı (ve yapmaya devam ettiği) önemli işi ciddiye alan çok az kişinin olduğu bir gerçektir. Dünyadaki halk kitlelerinin ve bir bütün olarak insanlığın karşı karşıya olduğu derin ve hatta varoluşsal kriz, olumlu bir şekilde dönüştürülecekse şayet bu sistemin dehşetinin altından çıkıp gerçekten özgür olmak istiyorsak, bu hepimizin değiştirme konusunda önemli bir sorumluluğa sahip olduğu ciddi bir sorundur.

Kanada: İsimsiz Bir Toplu Mezarda Yüzlerce Yerli Çocuğun Ölü Bedenleri

Bir ayda ikiden fazla kez dünyanın dikkati Kanada'daki korkunç keşiflere odaklandı. 23 Haziran'da, Yerli Halkların Bağımsızlığı Komitesi (FSIN) Saskatchewan[\[i\]](#) bölgesinde, on yıllardır Katolik Kilisesinin kontrolündeki artık kullanılmayan Yerli halklar için devlet yatılı okulunun altında radarlar sayesinde isimsiz ve işaretlessiz mezarlar keşfettiklerini duyurdu.[\[ii\]](#) Bu açıklamadan bir gün sonra bölgede ''çoğu Yerli halktan çocuklar olmak üzere'' 751 ceset bulunduğu açıklandı.[\[iii\]](#) Bu haber tam da 28 Mayıs'ta Kanada'nın batısındaki bir eyalette[\[iv\]](#) başka bir Yerliler için eyalet okulunda yine isimsiz ve işaretlessiz 215 çocuk cesedinin bulunması üzerine geldi. Cesetlerin bulunduğu Kamloops ''Yerli yerleşimi okulu'' 1890 yılından 1970'lerin sonlarına kadar faal bir okuldu. 1969 yılında Kanada Federal hükümeti tarafından alınmadan önce Katolik Kilisesi tarafından yönetiliyordu. Kamloops'taki mezarlarla ilgili konuşan Perry Bellegarde raporun sürpriz olmadığını ve bunu yaşayanların yıllardır bunları söylediğini ama kimsenin onlara inanmadığını söyledi.[\[v\]](#)

Kanada'nın her tarafında 100 yıldan uzun süre boyunca bu yerleşim okulları faaliyetliydi. Kanada'nın ilk başbakanı olan Sir John A. Macdonald, 1883 yılında azgın beyaz üstünlenmeciler hedeflerini belirtmişti: ''Çocukların okulları yerleşim yerlerinde olunca çocuklar ebeveynleriyle yaşıyorlar, ebeveynler ise vahşiler oldukları için okuma yazmayı öğrenseler bile eğitimleri ve düşünce biçimleri Yerli gibi oluyor.'' Dolayısıyla Macdonald çocukların ''ebeveyn etkisinden'' koparılması ve ''Beyaz adamın yaşam tarzı ve düşünce biçimini öğreneceği'' okullara koyulması gerektiğini söylüyordu.[\[vi\]](#) 150.000 kadar Yerli bu okullara gitti; kendi dillerini

konuşmaları ve geleneklerini uygulamaları engellendi.[\[vii\]](#)

Kanada hükümeti 2015 yılında ‘‘Hakikat ve Uzlaşma Komisyonu’’ kurdu. Komisyonun raporu bu okullarda yaşananların ‘‘kültürel bir soykırıma’’ benzer olduğunda mutabık oldu.[\[viii\]](#) CNN’nin haberine göre raporda ‘‘hükümet ve kilise tarafından yürütülen okullarda çocukların on yıllarca süren fiziksel, cinsel ve duygusal istismara uğradığı’’ belirtiliyordu.[\[ix\]](#) BBC’nin haberi ise bu okullarda ‘‘6000 kadar çocuğun büyük ölçüde sefil sağlık koşullarından ötürü öldüğü ve öğrencilerin kötü ısıtılan, kötü inşa edilmiş sefil ve kirli tesislerde tutulduklarını’’ belirtiyordu. Daha kaç tane toplu mezarın olduğu, kaç tane daha cesedin olduğu ise bilinmiyor.[\[x\]](#)

ABD: Aynı Soykırımsal Suçlar

Kanada’dakilere benzer yatılı okullar ABD’de de mevcuttu ve aşağı yukarı 150.000 çocuk buralarda okumaya zorlandı. Buradaki öğrenciler anadillerini konuşmamaya, saçlarını kesmeye, isimlerini değiştirmeye ve Hristiyanlığa geçmeye zorlandı. Bu kabus zindanlarında yaşanan kültürel soykırımı Carlisle, Pennsylvania’da bu okullardan ilkinin kuran Amerikan Ordusunda bir albay olan Richard H. Pratt’ın ifadesinden yakalayabilirsiniz: ‘‘Yerliyi öldür, İnsanı kurtar.’’[\[xi\]](#)[\[xii\]](#)

Bu alıntıyı bir dakikalığına düşünün ve ciddi bir şekilde düşünün. Bu cümlelerin içerisinde yoğunlaşan ifadeleri ve bu ülkeye ‘‘dünyanın en iyi ülkesi’’ denmesini, 4 Temmuz’da neyin kutlanacağını bir düşünün.

Amerikan Yerlileri Ulusal Yatılı Okullardan İyileşme Koalisyonu 19. ve 20. Yüzyıl boyunca Amerika’da 500’e yakın Yerliler için yatılı okul olduğunu, bunların devlet tarafından finanse edildiğini, Yerli çocuklarının hükümet yetkilileri tarafından zorla alındıklarını, binlerce kilometre uzakta okullara gönderildikleri, dövüldükleri, aç bırakıldıkları, hatta anadillerinde konuştuklarında istismar edildiklerini söylüyor.[\[xiii\]](#)

Kuzey Amerika kıtası boyunca yerli halkların hem kelimenin anlamıyla hem de kültürel olan soykırıma tabi tutulmaları kapitalizm-emperyalizm sisteminin insanlığa karşı işlediği pek çok canavarca suçtan bir tanesidir.

Editörün Notu: Yazının ingilizcesini okumak için tıklayınız:
<https://revcom.us/a/706/hundreds-of-bodies-of-indigenous-children-found-buried-in-canada-en.html>

[i] [“Hundreds of Unmarked Graves Discovered at Former Residential School in Saskatchewan, Indigenous Federation Says,”](#) *Toronto Star*, 23 Haziran, 2021

[ii] [“Why Canada is Mourning the Death of 215 Children,”](#) BBC, 24 Haziran, 2021

[iii] [“Hundreds More Unmarked Graves Found at Former Residential School in Canada,”](#) *New York Times*, 24 Haziran, 2021

[iv] [“‘Unthinkable’ Discovery in Canada as Remains of 215 Children Found Buried Near Residential School,”](#) CNN, 1 Haziran, 2021

[v] [“The Children Can No Longer be Ignored,”](#) *Winnipeg Free Press*, 7 Haziran, 2021

[vi] [“What to Know About Canada’s Residential Schools and the Unmarked Graves Found Nearby,”](#) *Washington Post*, 24 Haziran, 2021

[vii] *Washington Post*, 24 Haziran, 2021

[viii] *Washington Post*, 24 Haziran, 2021

[ix] CNN, 1 Haziran, 2021

[x] [“Canada: 751 Unmarked Graves Found at Residential School,”](#) BBC, 24 Haziran, 2021

[xi] [“American Crime Case #40: Kill the Indian, Save the Man,”](#) *Revolution*, 4 Haziran, 2018

[xii] [Carlisle Indian School Project](#)

[xiii] [National Native American Boarding School Healing Coalition](#)

‘ ‘Made In the USA’ ’: Muz Cumhuriyetleri

Çarşamba günü, eski başkan George W. Bush, Trump’ın faşist çetelerinin 2020 seçimlerini tersine çevirme girişimini şu sözlerle kınadı: ‘ ‘Seçim sonuçları muz cumhuriyetlerinde böyle tartışmalara neden olur bizim demokratik cumhuriyetimizde değil.’ ’ Unutmayalım ki bunları söyleyen eski başkanla, Irak’a karşı yalanlara dayanarak savaş başlatan, kendi hükümetini ve toplumun geniş kesimlerini paramparça bir halde bırakan, arkasında koca bir ölüm mirası, yıkım ve dengesizlik bırakan eski başkan aynı kişilerdir.

Bush, “muz cumhuriyeti” göndermesi yapan politikacılardan ve siyaset ‘ ‘uzmanlarından’ ’ sadece bir tanesidir. Herkes Trump’ın darbe girişimini kınamalıdır. Ancak bu yapılırken “muz cumhuriyeti” terimini kullanmak emperyalizmin iğrenç kibrini ve ikiyezlülüğünü gösterir.

‘ ‘Muz cumhuriyeti’ ’ ne anlama geliyor?

Muz cumhuriyeti ağırlıklı olarak siyasi istikrarsızlıktan

sallanan, seçimlerin (eğer olurlarsa) geniş bir şiddet kullanımıyla beraber yaşandığı, hükümetlerin yasal süreleri dolmadan genelde darbelerle karşılaştıkları ezilen ve yoksul ülkeleri tanımlamak için kullanılan; hakaret ve aşağılama içeren bir tanımlamadır.

Bir ülkenin ‘‘muz cumhuriyeti’’ olmasına neden olan nedir?

Bu ifade ilk kez Amerikalı bir yazar olan O. Henry tarafından, ABD’nin domine ettiği Honduras ve komşu Orta Amerika ülkelerini tanımlamak için kullanılmıştır. Amerika’nın yönetimi buralarda darbeler ve işgallerle dayatılmıştır, bu yolla kendi çıkarlarına hizmet eden rejimler inşa etmişlerdir. Ve ABD’nin ‘‘çıkarları’’ halkların ağırlıklı olarak tarıma dayandığı bu ülkeleri, United Fruit Company (şimdi Chiquita markası) gibi şirketlere kahve ve muz gibi birkaç mahsul elde edilebilen devasa plantasyonlara dönüştürmek olmuştur. Bunun yapılabilmesi için nüfusun büyük çoğunluğunu teşkil eden küçük ölçekli köylüler topraklarından zorla sürülmüş ve yok pahasına bu plantasyonlarda çalıştırılmışlardır. Bunun sonucu ise bu şirketlerin ve ABD ekonomisinin cebine akan devasa karlar olmuştur. Bunun adı ise ‘‘süper kardır’’, kendi ülkesindeki çalışanlardan emilebilecek karın çok daha fazlasını ifade etmek için kullanılır.

Bu ülkelerde Amerika tarafından desteklenen rejimler yağmayı acımasız bir şekilde, baskılar ve terör ile sürdürmüştür. Ve bunun karşılığı olarak ABD bu rejimleri, derebeylerinin buyruklarını yerine getirmeyi sürdürerek varlıklarını arttırdığı sürece korumuştur.

Büyük halk kitleleri ezilip terörize edilirken, korkunç yoksulluklarla mücadele ederken, ‘‘sadakatleri’’ yabancı işgalcilere olan bir avuç gangster tarafından yönetilen bu ülkelerin ‘‘istikrarlı’’ bir konumlarının olmaması tabii ki büyük bir sürpriz değildir.

‘‘Muz savaşları’’ olarak bilinen periyot da ABD, Honduras’ı

1903 ve 1925 yılları arasında *tam yedi kez işgal etmiştir*. 1980'li yıllarda Amerika'da eğitilmiş, desteklenmiş ve finanse edilmiş ölüm mangaları yüzlerce işçi liderini, öğrenciyi ve din aktivistini katletmiştir. 2009 yılında ise Obama yönetimi Honduras'ın liberal eğilimli popülist başkanına karşı askeri darbeyi desteklemişlerdir.

Honduras'ın komşusu olan Guatemala'da aynı şekilde acı çekmiştir. 1952 yılında reformist Arbenz hükümetinin başlattığı toprak reformu gibi politikalar United Fruit Company'nin çıkarlarını ve ABD'nin ''komünizme'' karşı yürüttüğü savaşı tehdit etmiştir. Başkan Truman aynı yıl bir darbeye yetki vermiş ama bu darbe başarısız olmuştur. Takipçisi başkan Eisenhower 1954 yılında başka bir darbeye yetki vermiş, ABD'nin işgal tehditleri altında gerçekleşen darbe toprak reformunu tersine çevirerek şiddet dolu bir rejimi ülkenin başına geçirmiştir. Darbeyi takip eden on yıllar boyunca *yüzbinlerce Guatemalalı köylü* baskıcı rejim tarafından katledilmiştir. 1963 yılında ise seçimler Kennedy hükümetinin desteklediği bir askeri darbe yüzünden iptal olmuştur.

Küresel bir sömürü, baskı ve tahakküm zinciri- ve ne yapmalı?

ABD parazitçe yapılanmış bir besin zincirinin en tepesinde oturmaktadır, bu zincirin adı kapitalizm-emperyalizmdir. ABD'nin ''muz cumhuriyetleri'' diyerek dalga geçtiği ülkelerde ekonomik tahakkümün yanı sıra siyasi tahakküm de sürüp giderken bu ezilen ülkelere inanılmaz bir varlık akışı gerçekleşir

(<https://www.revcom.us/a/547/empire-of-exploitation-world-of-misery-and-revolution-en.html>). Milyarlarca insanın bu şekilde ırgat gibi çalışmaya, açlığa ve korkuya zincirlenmesi Amerikan'ın ''refahı'' için olmazsa olmaz bir ekonomik temel sağlar. Bu ''refah'' Üçüncü Dünya ülkelerinin çoğunu karakterize eden korkunç açlıklar ve hastalıklardan çok uzaktadır. Ve tabii ki bütün bunlar (limitli) demokratik haklara, siyasi stabiliteye, barışçıl hükümet değişimi vb.

diğer ayrıcalıkların temeline katkıda bulunur. Aksi yönde ise sözde ‘‘muz cumhuriyetlerindeki’’ bu siyasi istikrarsızlık direkt olarak emperyalist tahakküme, nüfusunun büyük çoğunluğunun korkunç derecede yoksul koşullarda yaşatılmasına bağlıdır.

Bu yağma Amerikan toplumunun muazzam asalaklığının da kaynağıdır.ⁱ ABD ekonomisi on yıllardır meta üretiminden kayda değer ölçüde uzaklaşarak şu an da ‘‘görünmez’’ insanlar tarafından, *düşünü(l)e(meyen)* mekanlarda üretilen metaların ithalatı, kontrolü, organizasyonu, dağıtımı, dolaşımı, satışı ve tüketilmesinin merkezindedir. Yani eğer bazı ülkeler ‘‘muz cumhuriyeti’’ ise o halde ABD tam bir ‘‘muz imparatorluğudur’’.

Adalet ve insanlığın çıkarlarını umursayan insanlar ‘‘Amerika’yı ‘‘muz cumhuriyeti’’ olmaktan uzak tutmak’’ mücadelesinin dar ufkundan çıkarak bunun yerine ‘‘muz cumhuriyetlerinin’’ ve ‘‘muz imparatorluklarının’’ olmadıkları bir dünya hayal etmeli ve bunun için mücadele etmelidirler!

Kaynak: <https://www.revcom.us/a/682/banana-republics-made-in-usa-en.html>

ⁱ B k z .
<https://www.revcom.us/a/649/these-imperialists-make-the-godfather-look-like-mary-pop-pins-en.html#acseries>

Bob Avakian’ın Atılımlar – Marx’ın Tarihsel Atılımı ve Yeni Komünizm ile Daha İleri Bir Atılım kitabında belirttiği gibi Amerikan toplumundaki parazitlik inanılmaz düzeyde gelişen küresel kapitalizm ile alakalıdır :

‘‘Bu da, modern kapitalist emperyalizmin asalaklığına; özellikle ABD’de globalleşen kapitalizmin dayandığı büyük çaptaki üretimin artışına ve bilhassa Latin Amerika, Afrika, Orta Doğu ve Asya’nın Üçüncü Dünyasında yer alan ter atölyelerinden elde edilen büyük kâr oranının sürdürülmesine, öte yandan kapitalist-emperyalizmin ‘‘evi’’ konumundaki ülkelerdeki finans alemi ve finansal spekülasyonlardaki artan kapitalist aktiviteye ve ‘‘en üst’’ (temel fiziksel materyallerin üretimine yönelik olmayan)

yüksek teknoloji, hizmet sektörü ve ticaret (online pazarlamanın artan rolü de buna dahildir) çevresine dayanmaktadır. Lenin'in de ifade ettiği gibi, bu durum ABD gibi toplumların tümüne "asalaklık damgasını" vurur; ve yine, burjuva üretim ilişkilerinin toplumsal emeğin doğal, nihai ve ebedi ilişkileri olduğunu varsayan teoriler ve gözlemler, bugün ABD gibi bir ülkede olduğu şekliyle yüksek derecede asalaklık ile belirginleşen burjuva ilişkilerin entelektüel tezahürleridir.''

"Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik" Üzerine Kurulu Emperyalizm: Fransa!

Editörün Notu: Aşağıdaki yazı yeni komünizm taraftarı İbrahim Salik tarafından tarafımıza gönderilmiştir. Takipçilerimizin dikkatine sunarız.

Geçtiğimiz günlerde iki Fransız doktorun yeni tip koronavirüse karşı geliştirilecek aşı için "ilk önce Afrika'da denensin'' ifadeleri tepki çekti. Kendisi de bir Afrikalı olan Dünya Sağlık Örgütü başkanı Ghebreyesus, bu ifadeleri sömürge dönemi kalıntıları olarak nitelendirdi. Peki bu ifadeler gerçekten sadece iki ''marjinal'' ırkçı doktorun ''sömürge dönemi kalıntıları'' mı? Dünyanın ezen ve ezilen uluslara bölünmesi gerçeği 19. ve 20. yüzyıllara özgü, tarih kitaplarında utançla hatırlanması gereken bir gerçek mi? Teşhir edilmesi ve ısrarla vurgulanması gerekir ki, hayır! Bu sistem, kapitalizm-emperyalizm, çelişkileri yoğunlaşmaya devam ederek sürmektedir. Bu iki ırkçı doktorun söyledikleri en basitinden "iki aşağılık marjinalin söylemleri" olarak küçümsenemez, bu çok daha büyük bir olgunun, Avrupamerkezci bakışın ve tabii ki emperyalist düşüncenin izdüşümüdür.

Emperyalizm ve Sömürgecilik

Rönesans ile birlikte Avrupa devletleri dünyanın kendi uygarlıklarınca fethini artık gerçekleştirebilir bir hedef olarak görmeye başladılar. Bu dönem tam da, benzer şekilde gezegenimizin ilk haritalarının yapılmaya başlanmasına denk geliyordu. Çünkü Avrupa devletleri dünyanın kalan uygarlıklarıyla ilgili ihtiyaçları olan bilgilere sahiptiler ve Avrupa dışı imparatorluklar şu ya da bu şekilde ordulara sahip olsalar da Avrupa devletleri askeri güçlerinin bunlardan kat be kat fazla olduğunun da bilincindeydi. Böylece Avrupalıların, diğer bütün ulusların tahakküm altına alınmaları biraz daha vakit isteyecek olsa da kendilerine mutlak bir üstünlük atfetme süreçleri başladı.¹

Diğer taraftan Lenin'in dikkatle analiz ettiği gibi kapitalizm yeni bir aşamaya geçiyordu. Kapitalizmin gelişiminin çok yüksek bir aşamasında, temel özelliklerinden bazılarının kendi karşıtlarına dönüşmeye başlaması ile birlikte, kapitalizmden daha yüksek bir ekonomik-toplumsal yapıya geçiş sürecinin özellikleri her alanda oluşup belirdiğinde, bugün adını kullandığımız kapitalist-emperyalizm haline geldi. Ve burada Lenin'in emperyalizm tanımına verdiği beş maddeden ikisine değinmek önemli :

– *Dünyayı kendi aralarında paylaşan uluslararası tekelci kapitalist birliklerin oluşması.*

– *Yeryüzü topraklarının kapitalist büyük güçler arasında paylaşılmasının tamamlanması .²*

“Özgürlük, Eşitlik, Kardeşlik” Üzerine Kurulu Emperyalizm: Fransa!

Bu olgu yani kapitalizmin yeni aşaması olarak kapitalist-emperyalist sistem çerçevesinde dünyanın büyük emperyalist güçleri yirminci yüzyıl boyunca bölgesel ve uluslararası (Birinci Paylaşım Savaşı) pek çok savaşın içerisinde bulundular. Burada özellikle dikkat çekilmesi gereken -bu aşağılık teklifi yapan doktorlar da Fransız oldukları için- Fransız emperyalizmidir. Nitekim Fransız emperyalizmi 1900-1930 arası dönemde yaklaşık olarak Dünya yüzölçümünün %9'unu elinde bulunduruyordu. Sömürgesi olan ve 1954'e kadar ulusal bağımsızlığını alamayacak olan Vietnam örneği Fransız emperyalizminin teşhiri

açısından önemlidir. Şu anda hala küresel olarak faaliyet yürütmekte olan Michelin şirketinin kauçuk plantasyonunda otuz yıl içerisinde yaklaşık olarak 12.000 işçinin öldüğü, plantasyondan kaçmaya çalışan köylülerin işkence ve açlığa maruz bırakıldığı bilinmektedir. İkinci Dünya Savaşında ise Fransız emperyalizminin Vietnam'da ki piring ambarları ağzına kadar dolu olmasına rağmen iki milyon Vietnamlı açlıktan ölmüştür. Vietnamlı işçilerin köleci toplumu hatırlatan çalışma koşulları bir yana yıllık aldıkları ücret 48 kuruştı, bu kolonyal bir evin köpeğinin bakım masrafının yıllık 150 kuruş olduğunu söyleyen Vietnamlı tarihçi Ngo Vinh Long'dan da³ öğrenebileceğimiz şekilde zulüm kelimesinin realiteye izdüşümü değil de nedir?

Fransız emperyalizmi yağma ve sömürü düzenini yürüttüğü Vietnam'ın sömürülmesinde kendini meşrulaştırmak içinse bunun bir ''medenileştirme'' misyonu olduğunu söylüyordu. Bu tabirin Avrupamerkezciliği ve ahlakiliği bir tarafa, işgal öncesi Vietnam'da toplumun %80'i okuma yazma bilirken, 1939 yılına gelindiğinde rakamlar tam tersine dönmüştü, nüfusun %80'i okuma yazma bilgisinden mahrumdu⁴... Fransız emperyalizminin talan ve sömürüleri sadece Vietnam üzerinde değil, bilindiği üzere Afrika kıtasının Kuzeyinden, Cibuti'ye kadar geniş bir alanı kapsıyordu. 1956 yılının sonuna gelindiğinde Cezayir'de bulunan Fransız askeri sayısı dört yüz elli bin idi! Her türlü bağımsızlık hareketinin, grevin, protestonun kanlı bir şekilde bastırılmasından, Arap ve Berberi halkın kültürlerinin ve emeklerinin sömürülmesinden, tahakküm altında tutulmasına kadar Fransız emperyalizmi 1830 ve 1962 yılları arasında Cezayir'de sayısız insanlık suçları işledi. Ancak talancıların şiddetti sadece emperyal yağma düzenlerinin üretim kolunu yürüttükleri, iliklerine kadar sömürdükleri ülkelerle sınırlı değildi. 1961 yılında Cezayir'in bağımsızlığı için eylem yapan 300 Cezayirli, Paris'te polis tarafından katledildi. Bu katliam 2012 yılında François Hollande'a kadar kabul edilmedi, yok sayıldı. Her ne hikmetse katliamın gerçekleştiği yıl olan 1961'de iktidarda Hollande'un Sosyalist Partisi vardı! Peki, bu sömürü ve yağma düzeni, bütün bu dehşetler bu ülkelerin bağımsızlıklarını kazanmalarıyla, emperyalistlerin bölgeden çekilmeleriyle son mu buldu? Tabii ki hayır.

Öncelikle belirtmek gerekir ki bugün küresel şirketlerin ve devletlerin kiraladığı kiralık katil sürüleri hariç Fransa'nın sadece Mali'de 4000 askeri bulunuyor. 70'li yılların başlarıyla başlayan bunalıma Batı'nın, talancı emperyalistlerinin Üçüncü Dünya'yı ''yeniden kompradorlaştırma'', bu ülkelerin gelişmelerini çok uluslu sermayeye bağımlı kılmaya yönelik bir karşı saldırısı başladı.⁵ Petrol devi Total'in Nijerya'da ki sömürsünden, ''Haute-Couture'' Fransız lüks giyim markalarının, fast-fashion seri üretim yapan moda devlerinin tekstil-konfeksiyon atölyelerindeki emek sömürüleri, doğal kaynakların talan edilmesine, üretim hacmi dört milyar dolar olan Fransız askeri gemi şirketi Naval Groupe ve dokuz milyar dolarlık hacmiyle Thales grubuna kadar bu emperyal yağma ve sömürü düzeni hızını kesmeden devam ediyor. Kapitalist-emperyalist sistem, satılık ideologlar, burjuvazinin kalemlı güçleri ile göklere çıkartılan ''medeniyetin göbeği'' Avrupa ve bu ''medeniyetin'' getirdiği bütün konformist rahatlıklar, değerler bu talan ve sömürü düzeni olmaksızın, şu an dünyada çalışan 150 milyon çocuk işçi olmaksızın, her geçen gün ozon tabakası delinmeksizin, hayvan ve bitki türleri yok edilmeksizin, Afrika'da ve Asya'da kol emeğinin sömürüsü olmaksızın süremez, sürdürülemez!

Bu Sistem Reforme Edilemez, Alaşağı Edilmelidir!

Bob Avakian'ın da dediği gibi; ''*Bu emperyalistlerin yanında Godfather, Mary Poppins gibi kalır.*''⁶ Bugün bu sömürü düzeninin reform edilmesi, ''insancıllaştırılması'', ''yeşilleştirilmesi'' mümkün değildir. Kapitalist üretim ilişkilerinin anarşik örgütlenme biçimi, ''hırs'', ''kötü insan doğası'' gibi yavan kavramların çok daha ötesinde işlemekte ve devamlı olarak kendini büyütme ihtiyacı duymaktadır. Bu başat çelişkinin tetiklediği rekabet nosyonunun ağırlığı kendisini göçmen işçilerin, göçmen mahallelerinin, çocuk işçilerin ve emperyal sömürünün devam ettiği Üçüncü Dünya ülkelerinin vatandaşları üzerinde hissettirmektedir. Bugün Paris'te yeni tip koronavirüsü yüzünden en çok ölümün göçmenlerin ciddi yoğunluklu yaşadığı Saint-Denis (93) bölgesinde olması ne bir tesadüf ne de basit bir rastlantıdır! Kapitalist-emperyalizmin sömürü düzeni kendisini 1961'de Paris'te katlettiği Cezayirliler ile devam ettirerek artık sadece Üçüncü Dünya

Ülkeleriyle değil kendi ülkelerindeki göçmenleri, diğer etnikleri ötekileştirerek, ezerek ve sömürerek sürdürmektedir.

Evet, bu sistem bütün bu dehşetleri yaratıyor, evet bu sistem başka şekilde işleyemiyor ve evet bu sistemin alaşağı edilmesi gerekiyor! Bu da ancak bilimsel zemini olan, doğru bir stratejik yönelim ve yaklaşımın izlendiği gerçek bir devrim ile mümkündür! Bugün, bu gerçek devrim ve beraberindeki devrimci anlayış Bob Avakian'ın önderliğini yaptığı yeni komünizm ile maddi zemin ve çerçeve sunmaktadır.

Kapitalist-emperyalist sistemin alaşağı edilmesi ve köklerinden sökülüp atılması için bir kez daha:

DEVİRİM, DAHA AZI DEĞİL!

1: Samir Amin – *Avrupa-Merkezcilik. Bir İdeolojinin Eleştirisi.*

2: Lenin, *Emperyalizm – Kapitalizmin En Yüksek Aşaması*

3: Ngo Vinh Long, *Before the Revolution: The Vietnamese Peasants Under the French–*

4: Age.

5: Samir Amin – *Avrupa-Merkezcilik. Bir İdeolojinin Eleştirisi.*

Ayrıca bu konuya yönelik önemli bir kaynak olarak bkz: Raymond Lotta, *On The Dynamism of Imperialism and the Fettering of Social Development, A World to Win* 1985/2

6: Bob Avakian, *BASics*